

“La Marseillaise’in Türkçe’de En Eski Manzum Tercümesi”, “Tanzimat Edebiyatı Tabiri Ne Dereceye Kadar Doğrudur?” ve “Osmanlı Tarihi Karşısında Yahya Kemal’in Şiiri” adlı ve her biri küçük birer kitap çapındaki makaleleri ile eski (M.E.B.) ve yeni *İslâm Ansiklopedisi*’nde (*DİA*) yayımlanan “Nâmık Kemal”, “Nergisi”, “Şemseddin Sâmî”, “Şinasi”, “Ahmed Vefik Paşa”, “Âlî”, “Bianchi”, “Çaylak Tevfik”, “Fuad Köprülü”, “Gülнар Hanım”, “Hayrullah Efendi”, “Hoca Tahsin”, “İbnülemin Mahmud Kemal İnal” ve “Koçi Bey” gibi maddeleri henüz kitaplaşmamıştır.

Ömer Faruk Akün’ün kitap halinde basılan çalışmaları şunlardır: *Nâmık Kemal’in Mektupları* (İstanbul 1972), *Türk Dili Karşısında Türk Münevveri* (İstanbul 1982), *Divan Edebiyatı* (İstanbul 2013).

Abdullah Uçman

1990’da genç ve acemi bir araştırmacı aday olarak girdiğim İSAM’da, Akün hocamızı *TDV İslâm Ansiklopedisi* (*DİA*) çalışmaları çerçevesinde tanımış, daha sonra *Divan Edebiyatı* kitabını yayına hazırlarken duyuşunu ve bilgi derinliğini yakından keşfetmişim. 2 Mayıs 2016’daki bir ders esnasında vefat haberini aldığım da ise, “bir âlimin ölümü, bir âlemin ölümü gibidir” sözünün anlamını bir kez daha derin bir teessürle idrak ettim. Gerçekten öyle değil mi? Bir âlimin ölümüyle, bazen bir derya gibi olan bir bilgi ve duyuş derinliğini de beraberinde kaybetmiyor muyuz?

2004’te İSAM Yayınları, yeniden düzenlenmiş şekliyle devreye girdikten sonra, nitelikli kültür okuryazarlığına katkıda bulunmak amacıyla temel kültür dizisini tasarlamış, pek çok kitabın hazırlanmasını gündemimize almıştık. *TDV İslâm Ansiklopedisi*’nin en çok çoğaltılan ve okunan hacimli maddelerinden biri olan *Divan Edebiyatı*’nı, 2007’de bu yayınlar arasında ayrı bir kitap olarak hazırlanmasına karar vermiştik. Günümüzde Türk edebiyatı tarihinin tartışmasız en büyük isimlerinden olan Ömer Faruk Akün hocamızın o sene, “İsmim izzet-i nefsimdir” diyerek, temel kültür dizimiz için, bazen maruz kaldığı hastalık ve yürüme zorluğu gibi engellere hiç aldırış etmeksizin, gıpta edilecek bir azim ve heyecanla *Divan Edebiyatı* kitabını hazırlamaya başlamasını unutmam hiç mümkün değil. Bu hazırlık aşamasını takip eden aylar içerisinde zaman zaman birçok defa konuşma, birkaç defa uzun saatler süren sohbet etme ve bu sayede, onun “duyuşu”nu yakından gözleme fırsatım oldu. Bu kitapta, özellikle, kendi ifadesiyle, “Türk

muhayyilesinden” süzülerek şekillenen divan edebiyatının nasıl kendine özgü ve özgün yönlerinin bulunduğunu enine boyuna, daha derinlemesine ortaya koyacağından bahsetmişti. O saatlerce süren sohbeti, kayıt altına alamadığıma çok yanarım. Ancak nerede ve nasıl bir kasırgaya, duyuş fırtınasına yakalanacağınızı nereden bilebilirsiniz ki?! Akün hocamızın kendi iç dünyasında, hiç gevşetmeksiz belirlendiği “sağlam yazı”nın sınırları için daima ideal bir seviye vardı. Bu “sağlam yazı”yı inşa etmek için duyuşu daima yerinde olmasına rağmen fiziki şartları, bu duyuşa yetişemedi ve *Divan Edebiyatı*’na eklemeyi arzu ettiğinin önemli bir kısmını gerçekleştirmedi, daha doğrusu bizim için bilinir hale getiremedi.

“Duyuş, her şeydir. İsim ise boş bir seda ve gürültü, göknurunu sislendiren bir dumandır”¹ demişti Goethe. O duyuş, Akün hocanın da her şeyiydi. Bazen o duyuşa uygun ismi koydu ve eserini verdi, ama bazen de uygun bulmadığında veya bilemediğimiz başka nedenler dolayısıyla o ismi koyamadı, veya koymadı, ya da sadece duyuşuyla kalmayı tercih etti.

İstanbul zarafetiyle yetişen ve yaşayan Akün hocayla olan bir sohbetimizin küçük bir ânını, Türk kültüründe hoca-talebe ilişkisinin ne çerçevede şekillendiğini göstermesi bakımından şimdi paylaşmalıyım diye düşünüyorum. Hocamızla Tanpınar’ın, meşhur *19. Yüzyıl Türk Edebiyatı Tarihi* adlı eserinin o uzun girişinde sergilediği düşünür edasını konuşuyorduk. Onun da kitabın hazırlanmasında genç bir asistan olarak katkıda bulunmasından bahsetmişim bir ara. Tanpınar “sizin hocanızdı” demiştim ve nasıl bir hoca olduğunu soruşturacaktım bu esnada. 1950’lerden konuşuyorduk... Bir anda toparlandı ve ceketinin önünü ilikledi: “Tanpınar hocamdı... hayır hocam değil, o benim velinimetimdi” demişti, adeta kendisini hocasının manevi huzurunda hissedercesine.

Hem duyuşu ve duruşu ve hem verdiği eserlerle Akün hocamıza edebiyat, eğitim ve düşünce dünyamıza yaptığı büyük katkılar için ne kadar teşekkür etsek azdır, ancak onun ilim dünyasındaki uzun ve meşakkatli yürüyüşü esnasında pek çok fedakarlıklara göğüs gererek onunla yakından ve özenle ilgilenen ailesinin, eşi Nebile Hanım ve kızı Neslihan Hanım’ın desteğini de unutmamak gerekir.

Seyfi Kenan

1 *Faust*’un Sadi Irmak çevirisi. Aslı şu şekildedir;
 “... Gefühl ist alles;
 Name ist Schall und Rauch,
 Umnebelnd Himmelsglut”